

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

සීමාසහිත සීනෝර් පදනමේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, පදනමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ සත්‍ය හා සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන අයුරින් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්ත්වගණනය කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, පදනම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරීත්වය පදනම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා පදනමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

පදනමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, පදනමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවත් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේනනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් පදනමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ පදනමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ පදනමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, පදනම ක්‍රියා කර ඇති බව,

- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව, සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 01 හි 32 වගන්තිය ප්‍රකාරව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියකින් අවසර දී ඇති විටක මිසක කිසිදු විටක ආදායම් හා වියදම් ද වත්කම් හා වගකීම් ද එකිනෙකට හිලවී නොකළ යුතු වුවත් රු.1,912,508 ක් වූ විකුණුම් අත්තිකාරම් ලැබීම් ණයගැතියන්ට හිලවීකර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා තිබුණි.	ණය ගැති අත්තිකාරම් ලැබීම් ණය ගැතියන්ගෙන් ඉවත් කර විකුණුම් අත්තිකාරම් මුදල් ගිණුමට මාරුකර 2024 වර්ෂයේ සිට පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන ලෙස උපදෙස් ලබා දී ඇත.	ප්‍රමිතප්‍රකාරව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියකින් අවසර දී ඇති විටක මිසක කිසිදු විටක ආදායම් හා වියදම් ද වත්කම් හා වගකීම් ද එකිනෙකට හිලවී නොකළ යුතුය.
(ආ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ සංවලනය නොවන හා සෙමින් වලනය වන රු.4,016,289 ක තොග සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 2 ප්‍රකාරව භානිකරණය සඳහා වෙන්කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.	ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පවතින මෙම තොග නිසි ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ ලොටිකර විකිණීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී	තොග සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුය.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 07හි 07වගන්තියට පටහැනිව රු.17,293,888 ක්වූ වර්ෂය අවසාන ස්ථාවර තැන්පතු වටිනාකම වර්ෂය අවසාන මුදල්, මුදල් හා සමාන දෑ ගණනයේ දී සැලකිල්ලට ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුදල්, මුදල් හා සමාන දෑ රු.17,293,888 ක් වැඩියෙන් නිරූපණය කර තිබුණි.	2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ගිණුම් තුළ නිවැරදි කිරීමට උපදෙස් ලබාදී ඇත.	ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව ආයෝජනයන් මුදල් හා මුදල් හා සමාන දෑ ලෙස හඳුනාගත යුතුය.
(ඈ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ අගය ශුන්‍ය වූ තවදුරටත් භාවිතා කරමින් පවතින රු.116,710,664 ක දේපල පිරියත උපකරණ සඳහා ශ්‍රී ලංකා	අවශේෂ වටිනාකම හා ප්‍රයෝජනවත් ජීවකාලය 2024 වර්ෂය තුළ සමාලෝචනය කර ගැලපීම් සිදුකිරීමට	ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව අවශේෂ වටිනාකම හා ප්‍රයෝජනවත් ජීවකාලය සමාලෝචනය කළ

ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 08 ප්‍රකාරව උපදෙස් ලබා දී ඇත. යුතුය.

හෙළිදරව් කළ යුතු වුවද ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ 2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ භානිකරණ ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව භානිකරණයට ආයෝජන ලෙස දක්වා ඇති ශ්‍රී අලාභ හෝ වත්කම්වල ධාරණ අගය යටත් වූ වත්කම්වල ධාරණ අගය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත් එසේ දක්වා නොමැති බැවින් ආයෝජන ලෙස දක්වා ඇති ශ්‍රී බංගලා බෝට්ටුවල අගය වැඩියෙන් පෙන්වුම් කර තිබුණි.

2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ භානිකරණ අලාභ හෝ වත්කම්වල ධාරණ අගය ගෙන ගැලපීම් කිරීමට කටයුතු කරමි

ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව භානිකරණයට යටත් වූ වත්කම්වල ධාරණ අගය මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය තුළ හෙළිදරව් කළ යුතු වුවත් එසේ දක්වා නොමැති බැවින් ආයෝජන ලෙස දක්වා ඇති ශ්‍රී බංගලා බෝට්ටුවල අගය වැඩියෙන් පෙන්වුම් කර තිබුණි.

(ඊ) පදනමේ ආයෝජන වත්කම් වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 40 ආයෝජන මට්ටම්කලිය ඉඩම, මත්තුමගල ප්‍රමිතයේ වේද අංක 75 සහ 79 ප්‍රකාරව වත්කම්ප්‍රමිතප්‍රකාරව, මූල්‍ය ඉඩම හා කරෙරයිනගර් බෝට්ටු මූල්‍ය ප්‍රකාශවල ආයෝජන වත්කම් ප්‍රකාශනවල ආයෝජන යාත්‍රාංගනය යන වත්කම් ලෙස දැක්වීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත. වත්කම් යටතේ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 40 හි 75 හා 79 වගන්ති ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආයෝජන වත්කම් ලෙස දක්වා නොතිබුණු අතර එම වත්කම් දේපල පිරියත උපකරණ යටතේ එකතුකර දක්වා තිබුණි.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පුද්ගලික සමාගමක් වෙතින් ලැබිය යුතු රු.452,000 ක්වූ ලැබිය යුතු කුලී ආදායම 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත නොකර වෙළඳ ණයගැතියන් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ලැබිය යුතු පොලී ආදායම් වෙළඳ ණය ගිණුමෙන් වෙන්කර ලැබිය යුතු ආදායම් ලෙස 2024 වර්ෂයේදී ගිණුම් ගත කිරීමට උපදෙස් ලබාදී ඇත.	ලැබිය යුතු ආදායම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය

(ආ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.84,987,791 ක් වූ සත්‍ය වෙළඳ ණයගැති ශේෂය තුළ ඇතුළත් දිගුකාලයක සිට අයකර ගැනීමට නොහැකි වූ එකතුව රු.15,356,603 ක ණයගැතියන් සම්බන්ධයෙන් අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂය සඳහා පැරණි ණය ගැතියන්ගේ ගෙවීමේ ශක්‍යතාවය සොයා බලා අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමක් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	දිගුකාලයක සිට අයකර ගැනීමට නොහැකි වූ ණයගැතියන් සම්බන්ධයෙන් අඩමාණ ණය වෙන්කළ යුතුය.
(ඇ) රු.1,990,047 ක් වූ අනෙකුත් ලැබීම් සම්බන්ධයෙන් කිසිදු සාක්ෂියක් පදනම සතුව නොතිබුණු අතර, දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන එම ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා හෝ එම ශේෂ වෙනුවෙන් අඩමාණ ණය වෙන් කිරීමක් හෝ සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සිදුකර නොතිබුණි.	ද්‍රව්‍ය අත්තිකාරම් ලැබීම හා අනෙකුත් ලැබීම් සඳහා වසර 10ක වඩා පැරණි ශේෂයන් අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කර 2024 ගිණුම් වර්ෂය තුළ වෙන්කිරීමක් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	දීර්ඝ කාලයක සිට පැවත එන අනෙකුත් ලැබීම් ශේෂයන් අයකර ගැනීම සඳහා හෝ එම ශේෂ වෙනුවෙන් අඩමාණ ණය වෙන්කිරීම කළ යුතුය.
(ඈ) 2013 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.28,901,200 ක් වූ අනෙකුත් අත්තිකාරම් ශේෂය විගණිත දිනය වන 2024 නොවැම්බර් 05 වන විටත් අයකර ගෙන නොතිබුණු අතර, ඒ සඳහා අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමක් ද සිදුකර නොතිබුණි.	2024 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළ පියවා නොමැති පැරණි ශේෂයන් සඳහා අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමක් සිදු කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	අනෙකුත් අත්තිකාරම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ) පදනම විසින් වර්ෂය අවසාන විලම්භිත ආදායම වන රු.163,906,027 ක ශේෂය පාරිතෝෂික වෙන්කිරීම් ශේෂය සමඟ එකතුකර විලම්භිත වගකීම් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබීම මඟින් අදාළ තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළ ප්‍රමාණවත් පරිදි ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ නිවැරදිව ඉදිරිපත් කිරීමට උපදෙස් දී ඇත.	විලම්භිත ආදායම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශන තුළ නිවැරදිව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඊ) සීමාසහිත සී-නෝර් පදනමට අයත් මට්ටක්කුලියේ ගබඩා ගොඩනැගිල්ල පුද්ගලික සමාගමක් වෙත මාසික බදු පදනම මත ලබා දී තිබුණු අතර පසුගිය වර්ෂය සඳහා ලැබී තිබූ හිඟ බදුකුලි ආදායම රු.1,600,000 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම රු.1,600,000 ක් වැඩියෙන් දැක්වුණි.	2023.01.01 සිට 2023.07.30 දක්වා හිඟ ගබඩා කුලිය 2023 වර්ෂයට හඳුනාගත් අතර ඉතිරි මුදල 2022 වර්ෂයේ ලාභ අලාභ ගිණුමට ගැලපීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	කාලවිච්ඡේදයේ බදු කුලි ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(උ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ නිම් භාණ්ඩ යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණු යාපනයට යැවීම සඳහා නිමකළ 24Feet Ambulance යාත්‍රාව ගැණුම්කරු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හේතුවෙන් 2020 වර්ෂයේ සිටම මට්ටක්කුලිය බෝට්ටු අංගනය තුළ රඳවාගෙන තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී	24 Feet Ambulance රථයට සවිකර තිබූ එන්ජිම අක්‍රිය තත්වයට පැමිණි ඇති බැවින් එය ඉතා ඉක්මනින් විකුණන ලදී. එම නිසා එම එන්ජිමේ වටිනාකම වන 1,020,000 ක මුදලකට නිසි ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ විකුණා තිබුණි. එහි මුදල් ලැබීම	එන්ජිම විකිණීමේ ලාභය හෝ අලාභය හඳුනාගෙන නිවැරදිව ගැලපීම් කළ යුතුය.

එහි එන්ජිම පමණක් රු.1,020,000 කට විකුණා තිබුණු අතර එම වටිනාකම මුදල් හර කර නිමි භාණ්ඩ ගිණුම බැර කර තිබුණු නමුත් එය විකිණීමේ ලාභය හෝ අලාභය හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

33823 දරණ රිසිට්පතෙන් තහවුරුකර ගත හැක.

- (ඌ) ධීවර අමාත්‍යාංශය මඟින් ප්‍රදානයක් ලෙස සි-නෝර් පදනමට භාරදෙන ලද කරෙරෙසිනගර් යාත්‍රාංගනයේ රු.56,517,480 ක්වූ ගොඩනැගිලි වටිනාකම මුදල් ගලා යාමක් ලෙස දක්වා තිබූ බැවින් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය රු.56,517,480 කින් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (එ) අංක 090010002143 දරන බැංකු ගිණුමේ 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකු සැසඳුම් පරීක්ෂාවේ දී 2018 හා 2019 වර්ෂවල බැංකුව වෙත ලද රු.1,583,550 ක වටිනාකමින් යුත් හඳුනාගෙන ලැබීම් හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඒ) 2007 වර්ෂයේ සිට පැවත එන ආදායම් බදු සඳහා හිලව් කිරීමේ කාලය ඉක්මවා තිබුණු ගෙවිය යුතු රු.3,712,826 ක්වූ ආර්ථික සේවා ගාස්තුව වියදමක් ලෙස සලකා ගැලපුම් කළයුතු වුවත් ඒ අනුව ගලපා නොතිබූ බැවින් අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ (other payable)සහ රඳවාගත් අලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඔ) රු.10,406,699 ක්වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ශේෂය 2018 වර්ෂයේ සිට නොවෙනස්ව පවතින ශේෂයක් වන අතර ඒ පිළිබඳව සොයා බලා ගිණුම්වලට ගැලපීම් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඔ) 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට රඳවා ගැනීමේ බදු ශේෂය වූ රු.6,309,128 න් රු.1,119,030 ක ශේෂයක් සඳහා පදනම සතුව බදු සහතික නොතිබූ අතර දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් මෙම බදු මුදල් ආපසු ලබාගැනීම අවිනිශ්චිත තත්ත්වයේ බැවින් මෙම ශේෂය නිරවුල් කර ගිණුම්වලට ගැලපීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2024 මූල්‍ය ප්‍රකාශ තුළ නිවැරදි කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින් වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය නිවැරදිව ගණනය කළ යුතුය.

මෙම මුදල් තැන්පත් කර ඇති ගණුදෙනුකරු මුදල් තැන්පත් කළ බවටකිසිදු ලේඛනයක් වාචිකව හෝ ලිඛිතව පෙර දැනුවත් කර නොමැති බැවින් අප විසින් මෙම බැරකර ඇති ගණුදෙනුකරු හඳුනාගෙන නොමැති අතර ඉදිරියේ දී මේ සම්බන්ධව සොයා බලා කටයුතු කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

හඳුනාගෙන ලැබීම් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2024 ගිණුම් තුළ ආර්ථික සේවා ගාස්තු ශේෂය 3,712,826 ක මුදල සඳහා රඳවාගත් ලාභය තුළ ගැලපීම් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

හිලව් කිරීමේ කාලය ඉක්මවා තිබූ ගණුදෙනු නිවැරදිව හඳුනාගෙන අවශ්‍ය ගැලපීම් සිදුකළ යුතුය.

2024 තුළ නිරවුල් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

ගෙවිය යුතු ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

රඳවා ගැනීමේ බදු ශේෂය 2024 වර්ෂය තුළ නිරවුල් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.

රඳවාගැනීමේ බදු ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ක) පදනම එකතුකළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි ආයතනයක් නොවුවද 2022 වර්ෂයේ මිලදී ගැනීම් මත ගෙවා තිබූ (යෙදවුම් බදු) එකතුකළ අගය මත බදු රු.7,322,051 ක ශේෂයක් අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ (other payables) යටතේ දක්වා තිබූ අතර, එම ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	Tax Account හි ශේෂය නිරවුල් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	ගෙවිය යුතු ශේෂ නිවැරදිව හඳුනාගෙන නිරවුල් කළ යුතුය
(ග) දිගුකාලීනව පැවත එන වෙනත් ගෙවීම් යටතේ හර ශේෂයක්ව දක්වා තිබූ රු.19,042,001 ක එකතු කළ අගය මත බදු ශේෂය නිරවුල් කරගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	ගිණුම් සැසඳුම් කර උපලේඛන ලබාදීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	එකතුකළ අගය මත බදු නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ච) 2018 සිට 2022 දක්වා කාලපරිච්ඡේදයට අදාළව ජාතික විගණන කාර්යාලය විසින් නිකුත් කර තිබෙන බිල්පත්වලට අනුව ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තුවල එකතුව රු.2,219,040 ක් වුවත් ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තු ලෙස රු.971,100 ක් දක්වා තිබූ බැවින් ගෙවිය යුතු හිඟ විගණන ගාස්තු රු.1,247,940 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්වල දක්වා තිබුණි.	ආයතනය වෙත බිල්පත් ලැබී ඇත්තේ 971,100 ක් සඳහා පමණක් බැවින් ගෙවීමට ඇති ශේෂය සේ පෙන්වනු ලබයි. 2021, 2022, 2023 වර්ෂ සඳහා බිල්පත් නොමැති බැවින් වෙන්කිරීමක් පමණක් සිදුකර ඇත.	ගෙවිය යුතු විගණන ගාස්තු නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම්වල ගැලපීම් කළ යුතුය.
(ජ) 2018 වර්ෂය සඳහා සි-නෝර් අවන්හලෙන් ලැබිය යුතු ලාභ කොටස වන රු.323,516 ක මුදල 2023 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණු අතර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කිරීමක් කර නොතිබුණි. තව ද 2023 මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් 16 යටතේ සි-නෝර් අවන්හලෙන් ලැබිය යුතු දඩ කුලී ආදායම ලෙස රු.10,025,000 ක් අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ යටතේ ගිණුම්ගත කර තිබුණ ද, එම මුදල ගණනය කළ ආකාරය හෝ ඒ සම්බන්ධ කිසිදු ලියවිල්ලක් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2024 ජනවාරි 03 දිනැති කොළඹ දිසා අධිකරණයේ නඩු අංක DRE(S)/00037/2023 නඩු තීන්දුව ප්‍රකාරව බදුකරු විසින් සමාගම වෙත දිනකට රු.5,000 බැගින් ගෙවීමට නියම වී ඇති අතර ඒ අනුව 2023 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු මුළු මුදල රු.10,025,000 ක් වේ.	අවන්හලෙන් ලැබිය යුතු ලාභ කොටස අයකරගැනීමට හා අවශ්‍ය හෙළිදරව් කිරීම් කළ යුතුය.
(ට) දික්ඕවිට ධීවර වරාය ව්‍යාපෘතියට අදාළව ධීවර අමාත්‍යාංශය වෙතින් 2014 වර්ෂයේ සිට ලැබිය යුතුව පැවති රු.3,527,823 ක් මේ දක්වා අයකර ගෙන නොතිබූ අතර ඒ වෙනුවෙන් අඩමාණ ණය වෙන්කිරීමක් ද සිදුකර නොතිබුණි.	මෙම දික්ඕවිට ධීවර වරාය ව්‍යාපෘතිය වසර 10කට වඩා පැරණි එකක් වන අතර මේ සම්බන්ධව සාකච්ඡා කිරීමට ධීවර අමාත්‍යාංශයේ ව්‍යාපෘති අංශය සමඟ කටයුතු කර ලැබෙන පිළිතුර මත ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	දිගු කාලයක් තිස්සේ අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.3 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම රු.	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම රු.	වෙනස රු.	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දේපල පිරිසත උපකරණ	1,125,589,046	1,124,984,110	604,936	මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව උපලේඛන සැසඳීමේදී වෙනසක් පෙන්වුම් කරයි. එම වෙනස 2024 ගිණුම් වර්ෂය තුළ නිවැරදි කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය සහ අනුරූපී වාර්තා අතර පවතින වෙනස්කම් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකළ යුතුය.
(ආ) ස්ථාවර තැන්පතු ශේෂය	16,240,545	16,844,131	603,586	පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර නැත.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය සහ අනුරූපී වාර්තා අතර පවතින වෙනස්කම් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකළ යුතුය.
(ඇ) ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය	3,164,992	2,561,406	513,586	ස්ථාවර තැන්පතු කාලය සම්පූර්ණ වීමට පෙර ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම නිසා 2023.10.24 දක්වා පොලිය පමණක් ලබාදෙන බවට බැංකුව ප්‍රකාශ කරන ලදී. නමුත් අප විසින් කල ඉල්ලීමට ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සම්පූර්ණ පොලි මුදල අපහට ලබාදෙන ලදී. එම නිසා විගණනයේ අගයට වඩා අප විසින් ගණනය කර ඇති පොලි මුදල වෙනස් වේ.	
(ඈ) සුභසාධක සංගමය (welfare society) ගිණුම්	796,745	408,275	388,470	2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ භානිකරන අලාභ තුළ හෝ වත්කම්වල ආරණ අගය ගෙන ගැලපීම් කිරීමට කටයුතු කරයි.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය සහ අනුරූපී වාර්තා අතර පවතින වෙනස්කම් හඳුනාගෙන අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකළ යුතුය.

1.5.4 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂයය	මුදල රු.	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ණයගැතියෝ	84,987,791	ශේෂ සනාථන ලිපි	ණයගැති අත්තිකාරම් ලැබීම් ණය ගැතියන්ගෙන් ඉවත්කර විකුණුම් අත්තිකාරම් මුදල් ගිණුමට මාරුකර 2024 වර්ෂයේ සිට පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන ලෙස උපදෙස් ලබා දී ඇත.	ශේෂ සනාථන ලිපි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) ලැබිය යුතු තැන්පතු	616,113	විස්තරාත්මක උපලේඛන	පිළිතුර සපයා නොමැත.	විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ යුතුය.
(ඇ) ප්‍රාග්ධන සංචිත	62,601,030		රු.62,601,030.04 ක මුදල 2004 වර්ෂයේ සිට මූල්‍ය ගිණුම්තුල පවතින පැරණි ශේෂයක් වේ.	
(ඈ) විකුණුම් අත්තිකාරම්	38,942,213		විකුණුම් අත්තිකාරම් ශේෂ සැසඳුම්කර උපලේඛනයක් ලබාදීමට කටයුතු කරමි.	
(ඉ) අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ	118,570		අප ආයතනය සතුව කිසිදු ලේඛනයක් නොමැති අතර අධ්‍යක්ෂක අනුමැතිය ගෙන නිරවුල් කිරීමට 2024 වර්ෂය තුල බලාපොරොත්තු වේ.	
(ඊ) නොගෙවූ වැටුප් සහ වේතන	393,121		සේවකයන් සම්බන්ධයෙන් කම්කරු උසාවියේ නඩුවක් මේ වනවිටත් ක්‍රියාත්මක වන අතර නඩු තීන්දුවෙන් ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරමි.	
(උ) අංක 0020100160 දරන 31 බැංකු ගිණුම්	572,344	බැංකු ශේෂ සනාථන ලිපි	2024වර්ෂයේ දී ලිපිලේඛන යාවත්කාලීන කර බැංකු ශේෂය සනාථ කර ගැනීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ යුතුය.
(ඌ) එකතුකළ අගය මත බදු	11,719,950	ලෙපර් ගිණුම් හෝ විස්තරාත්මක උපලේඛන	ගිණුම් සැසඳුම් කර උපලේඛන ලබාදීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	

(එ)	බැංකු සුරැකුම් 9,360,155	බැංකු සුරැකුම් ලිපි හෝ ශේෂ සනාථන ලිපි	බැංකු සුරැකුම් සඳහා මූල්‍ය අංශයේ සුරක්ෂිත ආකාරයෙන් Box File එකක් පවතින අතර එමගින් නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර ගත හැකිය.	විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සිදුකළ යුතුය.
(ඒ)	අංක 83302097 දරන ස්ථාවර තැන්පතු ගිණුම	ස්ථාවර තැන්පතු සහතිකය හෝ අලුත්කිරීමේ නිවේදනය	මෙම ස්ථාවර තැන්පතුවේ අලුත් කිරීමේ නිවේදනය පෙර සිට මූල්‍ය කළමනාකරුගේ විද්‍යුත් තැපෑලට බැංකුව විසින් යොමු කරනු ලැබීය. එය 2023 මැද භාගයේ සිට නිවැරදි කර ඇත. 2023 ඔක්තෝබර් 25දින පොලීය ආයතනය ලබාගෙන නැවත නිවැරදි අනුමැතියකින් පසුව ස්ථාවර තැන්පතුවක් ලෙස ආරම්භ කර ඇත.	

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ගෙවිය යුතු මුදල්

	විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
(අ)	අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ යටතේ දක්වා තිබෙන රු.3,210,163 ක ගෙවිය යුතු රඳවාගැනීමේ මුදල් (Retention Payable) ශේෂය තුළ වර්ෂ 12 ට වැඩි කාලයක සිට පැවත එන ආයතන හා පුද්ගලයන් 18 කට ගෙවිය යුතු එකතුව රු.2,938,158 ක් ශේෂයක් පැවතුණු අතර එම කල්ගතවූ ශේෂයන් පිළිබඳව සොයාබලා නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2024 වසර තුළ එම මුදල් පිළිබඳ ගණනා අධ්‍යයනයක් සිදුකර එම ශේෂය සඳහා ගැලපීමක් සිදුකිරීමට කටයුතු කරමි.		දිගු කාලයක් තිස්සේ පැවත එන ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ)	අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ තුළ ඇතුළත් එකතුව රු.51,920,259 ක්වූ තැන්පතු ශේෂයන්ගෙන් වර්ෂ 3 කට වඩා වැඩි කාලයක් ඉක්ම වූ රු.38,634,259 ක තැන්පතු ශේෂ පැවතුණු අතර එම ශේෂයන් පිළිබඳ සොයා බලා නිරවුල් කිරීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කටයුතු කර නොතිබුණි.	වසර 3ට වඩා වැඩි ශේෂයන් සැසඳුම් කර ගෙවීම් පිළිබඳ ගණනාවයක් කර අදායමක් ලෙස හඳුනා ගනිමින් 2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ ගැලපීම් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.		කල්ගත වූ තැන්පතු ශේෂයන් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සාංඝමික සංස්ථා පත්‍රය 3.3 හා 3.5 ඡේද	සී/ස සී-නෝර් පදනම අයිස් නිෂ්පාදනය, සාගර නිෂ්පාදන පැකට් කිරීම, විකුණුම්කරණය සහ අපනයනය, මසුන් දැල් නිෂ්පාදනය කිරීම සහ බෝට්ටු නිෂ්පාදනය හා බෙදාහැරීම යන කටයුතුවල නිරත විය හැකිව තිබුණ ද, බෝට්ටු නිෂ්පාදනය පමණක් සිදුකර තිබුණෙන් පදනම පිහිටුවීමේ පරමාර්ථවලින් බැහැරව කටයුතු කර තිබුණි.	මෙමවගන්ති අනුව කටයුතු කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.	සාංඝමික සංස්ථා පත්‍රයප්‍රකාරවපදනම පිහිටුවීමේ පරමාර්ථවලට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සාංඝමික ව්‍යවස්ථාවලියේ 53 ඡේදය	වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු බව දක්වා තිබුණ ද 2018,2019,2020,2021 සහ 2022 වර්ෂවල මහා සභා රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.	මෙමවගන්ති අනුව කටයුතු කිරීමට	සාංඝමික ව්‍යවස්ථාවලිය ප්‍රකාරව වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පැවැත්විය යුතුය.
(ඇ) සාංඝමික ව්‍යවස්ථාවලියේ 58 ඡේදය	වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමේ දී අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් විසින් පදනමේ සභාපතිවරයා පත්කළ යුතු වුවත් සභාපතිවරයා පත්කිරීම ඒ අනුව සිදුකර නොතිබුණි.	උපදෙස් ලබා දී ඇත.	සාංඝමික ව්‍යවස්ථාවලිය ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් විසින් පදනමේ සභාපතිවරයා පත්කළ යුතුය

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.3,482,963 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ රු.9,867,625 ක ඌනතාවයක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනය රු.13,350,588 ක් විය. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව වෙනත් මෙහෙයුම් ආදායම් සියයට 50 කින් එනම් රු.14,020,675 කින් ඉහළ යාම මෙම වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

- (අ) පෙර වර්ෂය හා ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය පිළිවෙලින් 1:1.43 හා 1:1.35 ක් විය. ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ගෙවිය යුතු දෑ රු.22,007,450 කින් හෙවත් සියයට 28 කින් සහ වෙළඳ ණය හිමියන් රු.34,577,501 කින් හෙවත් සියයට 265 කින් ඉහළ යාම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.
- (ආ) පෙර වර්ෂය හා ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය පිළිවෙලින් 1:0.8 හා 1:0.9 ක් විය. ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ වෙළඳ ණයගැතියන් රු.45,395,732 කින් හෙවත් සියයට 179 කින් වැඩිවීමමෙම අනුපාතය වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) උපකොන්ත්‍රාත් පදනම යටතේ මාළු දැල් නිපදවීමට පුද්ගලික ආයතනයකට රු.5,059,049 ක් වටිනා මාළු දැල් නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය 2011 වර්ෂයේදී ලබා දී තිබුණු අතර, එයින් රු.149,274ක් වටිනා මාළු දැල් පමණක් පදනම වෙත ලැබී තිබුණු අතර, ඉතිරි අමුද්‍රව්‍ය වටිනාකම වූ රු.4,909,775 ක් සඳහා මාළු දැල් මේ දක්වා ලැබී නොතිබුණි.</p>	<p>2011 වසරේ නොර්ත් සි ආයතනය මගින් පුද්ගලික ආයතනයට ලබා දී ඇති අතර ඒ පිළිබඳ නොර්ත් සි ආයතනය සමඟ ඉදිරියේදී කතිකා කර නිරවුල් කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>දිගු කාලයක් තිස්සේ අයවිය යුතු මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛනය අනුව 2017,2018,2019 හා 2021 වර්ෂවල දී මුදල් ආන්තික ලෙස ලබා දී ඇති සහ කල් ඉකුත් වූ බැංකු සුරැකුම් වටිනාකම වූ රු.4,585,958 ක් උපලබ්ධි කරගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>උපලබ්ධි නොවූ පැරණි බැංකු සුරැකුම්පත් සැසඳුම්කර 2024 මූල්‍ය ගිණුම් තුළ නිවැරදි සුරැකුම්පත් අගය ගැලපීමට කටයුතු කිරීමට උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>මුදල් ආන්තික ලෙස ලබා දී බැංකු සුරැකුම් වටිනාකම් උපලබ්ධිකර ගිණුම්වලට ගැලපීම් කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට යාත්‍රා දෙකක් නිමකර භාරදීම සඳහා ලැබූ ඇණවුම් පදනම විසින් නෝර්ත් වෙස්ට් ආයතනයට ලබා දී තිබුණු අතර 2017 වර්ෂයේදී එම ආයතනයට රු.30,321,343 ක් ගෙවා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විටත් එම යාත්‍රා දෙකෙහි වැඩ නිමකර පදනමට ලබාදීමට නෝර්ත් වෙස්ට් ආයතනය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.</p>	<p>IMUL-A-0061-KMN, IMUL-A-0062-KMN යන යාත්‍රා දෙක ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අප ආයතනය හරහා නිෂ්පාදනය කිරීමට ඇති 59.5 ධීවර බෝට්ටු දෙකකි. අප ආයතනය 2017 වන විට 59.5 බෝට්ටු 5ක් නිෂ්පාදනය කිරීම නිසා නෝර්ත් වෙස්ට් මැරීන් ආයතනය වෙත ඇණවුම් ලබාදෙන ලදී. ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේදී එකඟතාවය නෝර්ත් වෙස්ට් ආයතනය මගින් නිෂ්පාදනය කිරීමට ලබා දී ඇත. ඔවුන් එම යාත්‍රා දෙක වැඩ නිමකර තවම අපවෙත ලබාදී නොමැත. 2024 වර්ෂයේ එය දියත් කිරීමට කටයුතු කරන බව නෝර්ත් වෙස්ට් ආයතනය වාචිකව දන්වා ඇත.</p>	<p>එම යාත්‍රා දෙකේ වැඩ නිම කිරීමට කඩිනමින් කටයුතු කළ යුතුය.</p>